

1. Utilizând Teorema Chineză a Resturilor, să se rezolve sistemul de ecuații:

$$\begin{cases} x \equiv 2 \pmod{3} \\ x \equiv 3 \pmod{4} \\ x \equiv 4 \pmod{7} \end{cases}$$

(25p)

Soluție:

Numerele 3, 4, 7 sunt coprime două câte două, deci se poate aplica Teorema Chineză a Resturilor.

(I) Se calculează $m = 3 \cdot 4 \cdot 7 = 84$, $c_1 = \frac{m}{3} = 28$, $c_2 = \frac{m}{4} = 21$,
 $c_3 = \frac{m}{7} = 12$;

(II) Se rezolvă ecuațiile

- $28x \equiv 2 \pmod{3} \Leftrightarrow x \equiv 2 \pmod{3} \Rightarrow x_1 = 2$;
- $21x \equiv 3 \pmod{4} \Leftrightarrow x \equiv 3 \pmod{4} \Rightarrow x_2 = 3$;
- $12x \equiv 4 \pmod{7} \Leftrightarrow 5x \equiv 4 \pmod{7} \Rightarrow x_3 = 5$;

(III) Soluția sistemului se obține astfel:

$$\begin{aligned} x_0 &= (c_1x_1 + c_2x_2 + c_3x_3) \pmod{m} \\ &= (28 \cdot 2 + 21 \cdot 3 + 12 \cdot 5) \pmod{84} \\ &= 179 \pmod{84} \\ &= \mathbf{11} \end{aligned}$$

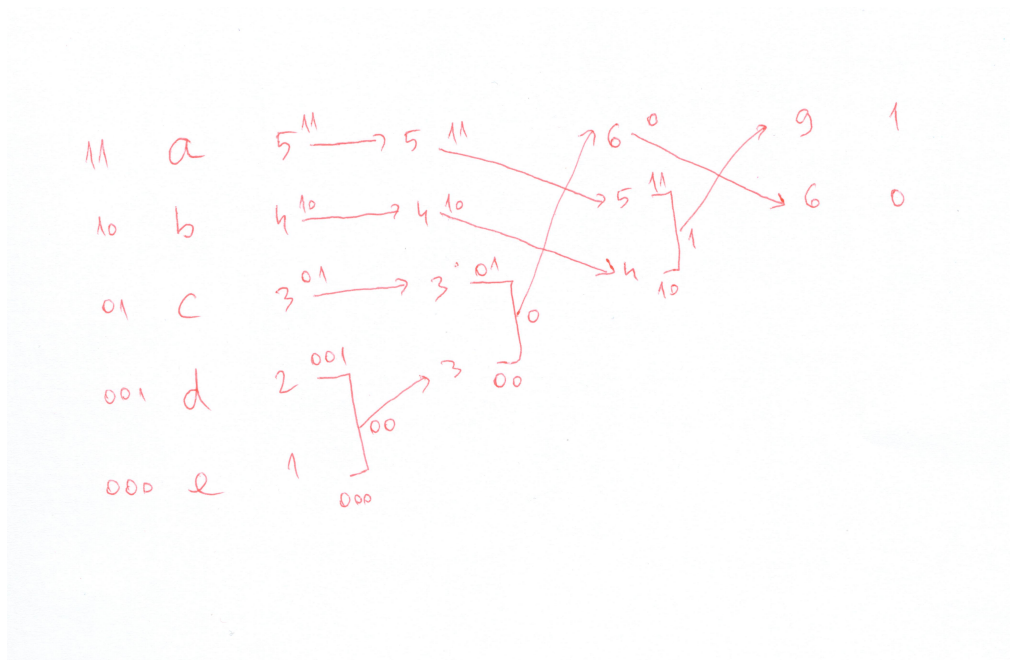
2. Codificați șirul *aababcabcdabcde* folosind varianta clasică a algoritmului Huffman. (25p)

Soluție:

Sursa de informații atașată șirului este:

A	a	b	c	d	e
π	5	4	3	2	1

Aplicând algoritmul Huffman obținem:

Astfel, codificarea finală va fi:

111110111001111001001111001001000

3. Definiți ordinul unui element într-un grup finit și demonstrați următoarele proprietăți ale acestuia:

Fie \mathbf{G} un grup finit și $a \in \mathbf{G}$.

- (a) Dacă $a^k = e$ atunci $ord_{\mathbf{G}}(a) \mid k$, pentru orice număr întreg k .
Justificați faptul că $ord_{\mathbf{G}}(a) \mid |\mathbf{G}|$;
- (b) Pentru orice număr întreg k , are loc proprietatea

$$ord_{\mathbf{G}}(a^k) = \frac{ord_{\mathbf{G}}(a)}{(ord_{\mathbf{G}}(a), k)}.$$

(25p)

Soluție:

$$ord_{\mathbf{G}}(a) = |\langle a \rangle_{\mathbf{G}}| = \min(\{n \in \mathbf{N}^* \mid a^n = e\})$$

- (a) Conform Teoremei Împărțirii cu Rest, avem $k = q \cdot ord_{\mathbf{G}}(a) + r$, unde $0 \leq r < ord_{\mathbf{G}}(a)$. Vom obține

$$\begin{aligned} e &= a^{q \cdot ord_{\mathbf{G}}(a) + r} \\ &= (a^{ord_{\mathbf{G}}(a)})^q \cdot a^r \\ &= a^r \end{aligned}$$

Rezultă că $r = 0$ (altfel, s-ar contrazice minimalitatea lui $ord_{\mathbf{G}}(a)$) și, în final, că $ord_{\mathbf{G}}(a) \mid k$.

Relația $ord_{\mathbf{G}}(a) \mid |\mathbf{G}|$ rezultă din Teorema lui Lagrange (ordinul subgrupului indus de a divide ordinul grupului).

- (b) Notăm $m = \frac{ord_{\mathbf{G}}(a)}{(ord_{\mathbf{G}}(a), k)}$. Trebuie să demonstrăm că m este cel mai mic număr natural nenul cu proprietatea $(a^k)^m = e$.

- $(a^k)^m = (a^k)^{\frac{ord_{\mathbf{G}}(a)}{(ord_{\mathbf{G}}(a), k)}} = (a^{ord_{\mathbf{G}}(a)})^{\frac{k}{(ord_{\mathbf{G}}(a), k)}} = e$ (am folosit faptul că $a^{ord_{\mathbf{G}}(a)} = e$);

- Presupunem, prin reducere la absurd, că există $0 < n < m$ astfel încât $(a^k)^n = e$. Obținem $a^{kn} = e$, ceea ce implică, conform punctului (a), că $ord_{\mathbf{G}}(a) \mid kn$, sau, echivalent, $m \mid \frac{k}{(ord_{\mathbf{G}}(a), k)} n$ (am împărțit cu $(ord_{\mathbf{G}}(a), k)$). Deoarece m și $\frac{k}{(ord_{\mathbf{G}}(a), k)}$ sunt coprime, rezultă că $m \mid n$, ceea ce constituie o contradicție (deoarece am considerat $0 < n < m$). Astfel rezultă și minimalitatea lui m .

4. Determinați semantica programului S , sub interpretarea uzuală pe \mathbf{N} :

$$(S) \quad z := 0; \text{ while } \neg(x = 0) \text{ do } (z := z + y; x := x - 1) \quad (25p)$$

Soluție:

Vom nota

$$\begin{aligned} S_1 &= z := 0 \\ S_2 &= \text{ while } \neg(x = 0) \text{ do } S_3 \\ S_3 &= z := z + y; x := x - 1 \end{aligned}$$

Fie γ o asignare (stare) arbitrară. Dacă $\gamma = \perp$ atunci $\phi_{\mathcal{I}}(S)(\gamma) = \perp$.
Altfel

$$\begin{aligned} \phi_{\mathcal{I}}(S)(\gamma) &= \phi_{\mathcal{I}}(S_1; S_2)(\gamma) \\ &= \phi_{\mathcal{I}}(S_2)(\phi_{\mathcal{I}}(S_1)(\gamma)) \\ &= \phi_{\mathcal{I}}(S_2)(\phi_{\mathcal{I}}(z := 0)(\gamma)) \\ &= \phi_{\mathcal{I}}(S_2)(\gamma[z/\mathcal{I}_0(0)]) \\ &= \phi_{\mathcal{I}}(S_2)(\gamma[z/0]) \end{aligned}$$

Vom evalua mai departe $\phi_{\mathcal{I}}(S_2)(\gamma')$, pentru o asignare (stare) arbitrară γ' :

$$\begin{aligned} \phi_{\mathcal{I}}(S_2)(\gamma') &= \phi_{\mathcal{I}}(\text{while } \neg(x = 0) \text{ do } S_3)(\gamma') \\ &= \begin{cases} \gamma', & \text{dacă } \mathcal{I}(\neg(x = 0))(\gamma') = 0, \\ \phi_{\mathcal{I}}(\text{while } \neg(x = 0) \text{ do } S_3)(\phi_{\mathcal{I}}(S_3)(\gamma')), & \text{dacă } \mathcal{I}(\neg(x = 0))(\gamma') = 1 \end{cases} \\ &= \mu(F)(\gamma'), \text{ unde} \\ F(f)(\gamma') &= \begin{cases} \gamma', & \text{dacă } \gamma'(x) = 0, \\ f(\phi_{\mathcal{I}}(z := z + y; x := x - 1)(\gamma')), & \text{dacă } \gamma'(x) \neq 0 \end{cases} \end{aligned}$$

Cel mai mic punct fix al funcției F va fi determinat folosind construcția din Teorema de Punct Fix:

$$\mu(F) = \sup(\underbrace{\{F^i(\perp) \mid i \in \mathbf{N}\}}_{f_i}).$$

Mai exact, vom avea $f_0(\gamma') = \perp$ și $f_{i+1}(\gamma') = F(f_i)(\gamma')$, pentru orice asignare (stare) γ' .

Vom determina mai întâi câteva elemente ale acestui lanț. Pentru a ușura notația, vom introduce un șir de asignări definit recursiv după cum urmează:

$$\begin{aligned}\gamma'_{\text{modif}(0)} &= \gamma', \\ \gamma'_{\text{modif}(i+1)} &= \gamma'_{\text{modif}(i)}[z/(\gamma'_{\text{modif}(i)}(z) + \gamma'_{\text{modif}(i)}(y))][x/(\gamma'_{\text{modif}(i)}(x) - 1)], \forall i \geq 0.\end{aligned}$$

Vom nota $\gamma'_{\text{modif}(1)}$ și prin γ'_{modif} .

Se poate demonstra ușor prin inducție că au loc relațiile:

$$\begin{aligned}\gamma'_{\text{modif}(i)}(x) &= \gamma'(x) - i, \\ \gamma'_{\text{modif}(i)}(y) &= \gamma'(y), \\ \gamma'_{\text{modif}(i)}(z) &= \gamma'(z) + i \cdot \gamma'(y),\end{aligned}$$

pentru $\forall 1 \leq i \leq \gamma'(x)$.

Vom obține

$$\begin{aligned}f_1(\gamma') &= F(f_0)(\gamma') \\ &= \begin{cases} \gamma', & \text{dacă } \gamma'(x) = 0, \\ \perp, & \text{dacă } \gamma'(x) \neq 0, \end{cases} \\ \\ f_2(\gamma') &= F(f_1)(\gamma') \\ &= \begin{cases} \gamma', & \text{dacă } \gamma'(x) = 0, \\ f_1(\gamma'_{\text{modif}}), & \text{dacă } \gamma'(x) \neq 0, \end{cases} \\ &= \begin{cases} \gamma', & \text{dacă } \gamma'(x) = 0, \\ \gamma'_{\text{modif}}, & \text{dacă } \gamma'_{\text{modif}}(x) = 0, \\ \perp, & \text{altfel} \end{cases} \\ &= \begin{cases} \gamma'_{\text{modif}(0)}, & \text{dacă } \gamma'(x) = 0, \\ \gamma'_{\text{modif}(1)}, & \text{dacă } \gamma'(x) = 1, \\ \perp, & \text{altfel} \end{cases}\end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
f_3(\gamma') &= F(f_2)(\gamma') \\
&= \begin{cases} \gamma', & \text{dacă } \gamma'(x) = 0, \\ f_2(\gamma'_{\text{modif}}), & \text{dacă } \gamma'(x) \neq 0, \end{cases} \\
&= \begin{cases} \gamma', & \text{dacă } \gamma'(x) = 0, \\ \gamma'_{\text{modif}}, & \text{dacă } \gamma'_{\text{modif}}(x) = 0, \\ (\gamma'_{\text{modif}})_{\text{modif}}, & \text{dacă } \gamma'_{\text{modif}}(x) = 1, \\ \perp, & \text{altfel} \end{cases} \\
&= \begin{cases} \gamma'_{\text{modif}}(0), & \text{dacă } \gamma'(x) = 0, \\ \gamma'_{\text{modif}}(1), & \text{dacă } \gamma'(x) = 1, \\ \gamma'_{\text{modif}}(2), & \text{dacă } \gamma'(x) = 2, \\ \perp, & \text{altfel} \end{cases}
\end{aligned}$$

Vom demonstra prin inducție că, oricare ar fi $i \geq 0$, are loc relația

$$f_i(\gamma') = \begin{cases} \gamma'_{\text{modif}}(j), & \text{dacă } \gamma'(x) = j, 0 \leq j \leq i-1, \\ \perp, & \text{altfel} \end{cases}$$

- pasul de bază - simplă verificare;
- pasul inductiv - fie $i \geq 0$ arbitrar - presupunem că f_i are forma propusă. Pentru a demonstra că și f_{i+1} are forma corespunzătoare vom folosi relația de recurență:

$$\begin{aligned}
f_{i+1}(\gamma') &= F(f_i)(\gamma') \\
&= \begin{cases} \gamma', & \text{dacă } \gamma'(x) = 0, \\ f_i(\gamma'_{\text{modif}}), & \text{dacă } \gamma'(x) \neq 0, \end{cases} \\
&= \begin{cases} \gamma', & \text{dacă } \gamma'(x) = 0, \\ (\gamma'_{\text{modif}})_{\text{modif}}(j), & \text{dacă } \gamma'_{\text{modif}}(x) = j, 0 \leq j \leq i-1, \\ \perp, & \text{altfel} \end{cases} \\
&= \begin{cases} \gamma', & \text{dacă } \gamma'(x) = 0, \\ \gamma'_{\text{modif}}(j+1), & \text{dacă } \gamma'(x) = j+1, 0 \leq j \leq i-1, \\ \perp, & \text{altfel} \end{cases} \\
&= \begin{cases} \gamma'_{\text{modif}}(j), & \text{dacă } \gamma'(x) = j, 0 \leq j \leq (i+1)-1, \\ \perp, & \text{altfel} \end{cases}
\end{aligned}$$

q.e.d.

Fie $\gamma(x) = n$. Vom obține:

$$\begin{aligned}\phi_{\mathcal{I}}(S)(\gamma) &= \phi_{\mathcal{I}}(S_2)(\gamma'), \text{ unde } \gamma' = \gamma[z/0] \\ &= \mu(F)(\gamma') \\ &= (\text{sup}(\{f_i | i \in \mathbf{N}\}))(\gamma') \\ &= \text{sup}(\{f_i(\gamma') | i \in \mathbf{N}\}) \\ &= \gamma'_{\text{modif}(n)},\end{aligned}$$

ceea ce va conduce în final la $\phi_{\mathcal{I}}(S)(\gamma) = \gamma[x/0][z/\gamma(x) \cdot \gamma(y)]$, pentru orice asignare (stare) γ .